

30 Απριλίου, 1993

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Χ" ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΆΛΛΩΝ,

Kαθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 648/91)

5 Διοικητική πράξη — Έγκριση — Όπου η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας αποδίδεται σε διοικητικό όργανο, αλλά τελεί υπό την έγκριση άλλου οργάνου, η έγκριση ενεργεί αναδρομικά και καθιστά την ληφθείσα απόφαση εκτελεστή — Δεν μετατίθεται η αποφασιστική αρμοδιότητα στο όργανο που παρέχει την έγκριση.

10 Με την προσφυγή αυτή, προσβλήθηκε απόφαση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για την πλήρωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή, που λήφθηκε στα πλαίσια επανεξέτασης μετά από ακύρωση της αρχικής απόφασης από το Ανώτατο Δικαστήριο.

15 Οι καθ' ων η αίτηση πρόβαλαν προδικαστική ένσταση ότι η προσβλήθείσα απόφαση δεν ήταν εκτελεστή διοικητική πράξη εφόσον αυτή καθίστατο εκτελεστή μόνο μετά την έγκρισή της από το αρμόδιο όργανο.

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι:

20 Όπου η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας αποδίδεται στο Α όργανο αλλά τελεί υπό την έγκριση του Β οργάνου, η έγκριση (1) επενεργεί αναδρομικά, και (2) τελειώνει την ληφθείσα απόφαση και την καθιστά εκτελεστή. Δε μεταθέτει όμως, την αποφασιστική αρμοδιότητα στο Β όργανο.

25

Υπό το φως των ανωτέρω καθίσταται πρόδηλο ότι η απόφαση η οποία προσβάλλεται σ' αυτή την προσφυγή, δηλαδή η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ο.Α. πριν την έγκρισή της, δε συνιστά εκτελεστή πράξη και επομένως δεν μπορεί να αναθεωρηθεί βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος. Με τη διαπίστωση αυτή τίθεται εκ ποδών η προσφυγή και έπειτα η απόρριψή της.

5

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

10

HjiVassiliou v. Cyprus Athletics Organ (1987) 3 C.L.R. 2142,

X" Βασιλείου ν. Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (1991) 4 A.A.D. 1005,

15

Αναστάση ν. Δημοκρατίας (1990) 3 A.A.D. 3085,

Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων (1992) 3 A.A.D. 228,

20

Κτηνοτροφική Εταιρεία Τίμιος Σταυρός Λυμπιών Λτδ κ.ά. ν. Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (1990) 3 A.A.D. 852,

25

E.D.Y. ν. Πιτοιλλίδη κ.ά. (1990) 3 A.A.D. 4330,

Μάμα ν. P.I.K. (1992) 4 A.A.D. 4467,

Αναστάση ν. Δημοκρατίας (1991) 4 A.A.D. 3035.

30

Προσφυγή.

Προσφυγή κατά της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία πληρώθηκε η θέση του Γενικού Διευθυντή του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

35

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

M. Χριστοφίδης, για τους Καθ' ων η αίτηση 1.

40

Γ. Στυλιανίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση 2 και 3.

Μ. Χριστοφίδης, για το Ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

- 5 ΠΙΚΗΣ, Δ.: Είναι η τρίτη φορά που το Ανώτατο Δικαστήριο καλείται να αναθεωρήσει απόφαση του Κ.Ο.Α. για την πλήρωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή του οργανισμού. Υποψήφιοι για τη θέση ήταν ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος, Χ. Κουκούλαριδης. Και στις τρεις περιπτώσεις επελέγη το ενδιαφερόμενο μέρος και ο αιτητής αποτάθηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο για την αναθεωρηση της απόφασης. Η πρώτη απόφαση λήφθηκε στις 16/12/86 και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Παιδείας στις 20/12/86. Ο Περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 1969 (Ν. 41/69, όπως έχει τροποποιηθεί) καθιστούσε τον 10 Κ.Ο.Α. ως το αρμόδιο δργανο για την επιλογή του διοριζόμενου αλλά η απόφαση του υπόκειτο στην έγκριση του Υπουργού Παιδείας. (Βλ. Άρθρο 14 του Ν. 41/69). Η απόφαση του Κ.Ο.Α. της 15 16/12/86 ακυρώθηκε στην πρώτη προσφυγή του αιτητή *HjiVassiliou v. Cyprus Athletics Organ*. (1987) 3 C.L.R. 2142 20 (απόφαση Πική, Δ.).

Η πλήρωση της θέσης επανεξετάστηκε με αναδρομή στα γεγονότα του Δεκέμβρη του 1986, διαδικασία που απέληξε στη δεύτερη απόφαση του Κ.Ο.Α. της 12/1/88. Η απόφαση αυτή ακυρώθηκε στο πλαίσιο της δεύτερης προσφυγής του αιτητή. (*X"Βασιλείου v. Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1005).

- 30 Μετά και από αυτή την εξέλιξη κινήθηκε εκ νέου ο μηχανισμός για την πλήρωση της θέσης από τον Κ.Ο.Α., η σύνθεση του συμβουλίου του οποίου είχε στο μεταξύ μεταβληθεί. Το Συμβούλιο του Κ.Ο.Α. καθοδηγούμενο, όπως καταγράφεται στα πρακτικά από τις προηγούμενες ακυρωτικές αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τις γνωματεύσεις της Γενικής Εισαγγελίας καθώς και του νομικού του συμβούλου, και με γνώμονα το καθεστώς πραγμάτων που ίσχυε τον Δεκέμβρη του 1986 εξέτασε τα δεδομένα των δυο υποψηφίων και κατέληξε (κατά πλειοψηφία) στην επιλογή του ενδιαφερόμενου μέρους. Η απόφαση αυτή της 35 20/6/91 αποτελεί το αντικείμενο της προσφυγής.

40 Η προσφυγή ασκήθηκε στις 17/7/91 πριν την έγκριση της απόφασης του Κ.Ο.Α. από το δργανο ή αρχή στην έγκριση του οποίου υπόκειτο. Με την προσφυγή αμφισβητείται η εγκυρότητα της υποψηφιότητας του ενδιαφερόμενου μέρους λόγω μη κατοχής

του απαιτούμενου προσόντος της άριστης γνώσης της αγγλικής, καθώς και η νομιμότητα της απόφασης γενικότερα η οποία προσβάλλεται ως τρωτή λόγω ατελούς έρευνας, πλημμελούς ή ελλειπούς αιτιολογίας και παραγνώρισης της έκδηλης υπεροχής του αιτητή.

Ο Κ.Ο.Α. (καθ' ου η αίτηση 1) ήγειρε ένσταση για το παραδεκτό της προσφυγής ενόψει του ατελούς χαρακτήρα της πράξης η οποία προσβάλλεται. Αμφισβητείται η εκτελεστότητα της και κατ' επέκταση η δυνατότητα αναθεώρησης της βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος. Η απόφαση προσέλαβε εκτελεστό χαρακτήρα μετά την έγκριση της από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 5/9/91 βάσει των διατάξεων του Περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος του 1990 (Ν. 115/90).

Ο αιτητής αντέταξε ότι δεν παρεμβάλλεται κώλυμα στην αναθεώρηση του αντικειμένου της προσφυγής δεδομένου ότι η απόφαση του Κ.Ο.Α. ουδέποτε εγκρίθηκε από το αρμόδιο δργανο, δηλαδή τον Υπουργό Παιδείας, στην έγκριση του οποίου υπόκειτο βάσει του νομικού καθεστώτος που ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο, τον Δεκέμβρη του 1986. Και εφόσον η αναρμοδιότητα του οργάνου το οποίο λαμβάνει την απόφαση δε συνιστά κώλυμα για την αναθεώρηση αλλά λόγο για την ακύρωσή της, διότι εξηγείται στην **Αναστάση ν. Δημοκρατίας** (1990) 3 Α.Α.Δ. 3085, την οποία επικαλέστηκε, ο αιτητής κάλεσε το δικαστήριο να προβεί και σ' αυτή την περίπτωση στην ακύρωση της πράξης.

Η εισήγηση του αιτητή παραγνωρίζει ότι η εκτελεστή απόφαση η οποία προέκυψε μετά την έγκριση της απόφασης του Κ.Ο.Α. από το Υπουργικό Συμβούλιο δεν αποτελεί το επίδικο θέμα της παρούσας προσφυγής και ότι το αντικείμενο της διερευνούμενης προσφυγής είναι η απόφαση του Κ.Ο.Α. πριν την έγκριση της από το Υπουργικό Συμβούλιο και την μετενσάρκωση της σε εκτελεστή πράξη.

Οι άλλοι δύο καθ' ων η αίτηση επίσης αμφισβήτησαν το παραδεκτό της προσφυγής στο βαθμό και έκταση που στρέφεται εναντίον τους με το αιτιολογικό ότι η απόφαση δεν εκπηγάζει από την άσκηση αποφασιστικής αρμοδιότητας εκ μέρους τους. Ανάλογο θέμα είχε εγερθεί και στην πρώτη προσφυγή του αιτητή (**HjiVassilliou** (ανωτέρω)) όπου αποφασίστηκε ότι η έγκριση δεν μετατοπίζει το κέντρο της απόφασης από τον Κ.Ο.Α. στο εγκριτικό δργανο. Η έγκριση επενεργεί προς τελειοποίηση της πράξης με

5

10

15

20

25

30

35

40

την επισφράγιση της απόφασης του αρμοδίου οργάνου, δηλαδή του Κ.Ο.Α.. Επομένως οι ενσάσεις τους στο παραδεκτό της προσφυγής εναντίον τους κρίνονται βάσιμες.

- 5 Στη *HjiVassilliou* (ανωτέρω) διευκρινίζεται ότι η αρμοδιότητα για την πλήρωση της θέσης του Γενικού Διευθυντή ανήκει στον Κ.Ο.Α. Η έγκριση συνιστά συμπληρωματικό στοιχείο το οποίο τελειώνει την πράξη και την καθιστά εκτελεστή. Στην πιο πάνω απόφαση και σε σειρά μεταγενέστερων αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου καθίσταται σαφές ότι όπου η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας αποδίδεται στο Α δόγανο αλλά τελεί υπό την έγκριση του Β οργάνου, η έγκριση (1) επενεργεί αναδρομικά, και (2) τελειώνει την ληφθείσα απόφαση και την καθιστά εκτελεστή· δε μεταβέτει όμως, όπως έχουμε εξηγήσει, την αποφασιστική αρμοδιότητα στο Β δόγανο. (Βλ. *Χρύσανθος Κωνσταντίνου ν. Συμβουλίου Αμπελουργικών Προϊόντων* (1992) 3 Α.Α.Δ. 228, *Κτηνοτροφική Εταιρεία Τίμιος Σταυρός Λυμπτιών Λατδ. κ.ά. ν. Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 852, Κυριακόπουλος, Διοικητικόν Ελληνικόν Δίκαιον Β, Γενικό μέρος, σελ. 102-103, Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου, 1978, παρ. 141, και Δένδια, Διοικητικόν Δίκαιον, Τόμος Β, Διοικητική Οργάνωσις, 1966, σελ. 341). Υπό το φως των ανωτέρω καθίσταται πρόδηλο ότι η απόφαση η οποία προσβάλλεται σ' αυτή την έγκρισή της, δε συνιστά εκτελεστή πράξη και επομένως δεν μπορεί να αναθεωρηθεί βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος. Με τη διαπίστωση αυτή τίθεται εκ ποδών η προσφυγή και έπειται η απόρριψή της.
- 30 Το θεωρώ ορθό να διατυπώσω με την πρέπουσα επιφύλαξη που συνοδεύει την έκφραση δικαστικής γνώμης σε θέμα το οποίο δεν εγείρεται προς απόφαση, ότι διατηρώ σοβαρές αμφιβολίες κατά πόσο η απόφαση του Κ.Ο.Α. της 20/6/91 εγκρίθηκε από το αρμόδιο δόγανο. Η επανεξέταση ακυρωθείσας διοικητικής απόφασης συνεπάγεται αναδρομή στο πραγματικό και νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο λήψης της πρώτης απόφασης. (Βλ. *Ε.Δ.Υ. ν. Αλέκου Πιτσιλίδη κ.ά.* (1990) 3 Α.Α.Δ. 4330, *Μαρία Μάμα ν. Ρ.Ι.Κ.* (1992) 4 Α.Α.Δ. 4467 και *Παντελής Αναστάση ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 3035). Έτσι αποκαθίσταται η νομιμότητα. Για τη διαπίστωση του νομικού και πραγματικού καθεστώτος που ίσχυε κατά τον κρίσιμο χρόνο πρέπει να ανατρέξουμε στο Δεκέμβρη του 1986 που λήφθηκε η απόφαση του Κ.Ο.Α. και εγκρίθηκε από τον Υπουργό Παιδείας. Βάσει της τότε ισχύουσας νομοθεσίας το εγκριτικό δόγανο ήταν ο Υπουρ-

γός Παιδείας. Το νομικό καθεστώς ως προς το όργανο στην έγκριση του οποίου υπόκειτο η απόφαση του Κ.Ο.Α. μεταβλήθηκε πολύ μεταγενέστερα, με την υποκατάσταση του Υπουργικού Συμβουλίου ως του εγκριτικού οργάνου στις 29/6/90 που εκδόθηκε ο Περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Γενικών Διευθυντών) Νόμος του 1990 (Ν. 115/90). Ενόψει της κατάληξης στην οποία έχω αχθεί δε θα επεκταθώ στη διερεύνηση της ουσίας της προσφυγής που θα συνιστούσε θεωρητικό εγχείρημα.

5

10

Διαπιστώνω ότι η προσφυγή στερείται αντικειμένου υποκείμενου σε αναθεώρηση βάσει του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος. Η προσφυγή κρίνεται για το λόγο αυτό απαράδεκτη και απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

15

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.